

Versenyezni akarnak a kongresszusi zászlóért

Az újszegedi kender- lencsövőben létrejöttek a szocialista munka üzemrésze cím elnyerésének feltételei

A munkaverseny sikerei, a szocialista brigádmagzalom elterjedése, népszerűsége az Újszegedi Kender- Lencsövő Vállalatnál is kifejezi a dolgozók nagy öntudatbeli fejlődését. Az a lelkesedés, amellyel az MSZMP Központi Bizottsága kongresszusi munkaversenyéről szóló határozatát fogadták, azt mutatja, hogy a párt céljai újabb és újabb munkaskollegatívákban váltják ki az elhatározást: küzdünk a szocialista brigád cím elnyeréséért, a kongresszusi zászlóért.

A felszabadulás ünnepére való készülődés közben

négy új brigád alakult, amely célul tűzte ki a szocialista cím elnyerését.

Ezek közül három a szárazkikészítő üzemrészen dolgozik, amelyek a Táncsics Mihály, Károlyi Mihály és Braun Éva nevét vették fel. Az utóbbi brigádba fiatalok

Ebben az üzemrészen három hónappal ezelőtt a te

Mező Imre szocialista brigád egyik értekezletén hangzott el első ízben ez a szó: szocialista üzemrész. Az egyik brigádtag javasolta, hogy az éves versenyvállalás pontjai között szerepeljen az is, hogy a brigád tagjai olyan politikai felvilágosító munkát végeznek a szárazkikészítőben, hogy minél előbb, még az idén létrejöjjenek a szocialista munka üzemrésze cím elnyerésének feltételei. Akkor még nem gondolták, hogy ilyen gyorsan érik majd a gyümölcs.

Ebben az üzemrészen már csak heten nem tartoznak valamelyik brigádba, a többiek mind vetélkednek már a megítélt szocialista címért.

Az Újszegedi Kender- Lencsövő Vállalatnál ma már 16 brigád versenyez a szocialista címért. Közülük a Kállai Éva brigád már három ízben, a Mező Imre, Garin és a Tyitov brigád pedig egy-egy alkalommal nyerte el a címet.

Az április 4-i üzeni ünnepségen, ahol hírvil vették a vállalat dolgozói, hogy újabb négy brigád alakult, már az a hír is elterjedt, hogy a cernázó üzemrészből további

három munkaskollegatíva jelentette be, hogy rövidesen beáll a többiek sorába és versenyez a szocialista címért.

A régi és új brigádokat most új gondolat foglalkoztatja. Összefogva a brigádokon kívül lévő, de a munkaversenybe bekapcsolódott dolgozókkal versenyezni akarnak a kongresszusi zászlóért.

Sikeresen zárult a tanács felszabadulási pályázata

Úszoda létesül a Torontál téren

A városi tanács végrehajtó bizottságának üléséről

A városi tanács végrehajtó bizottságának tegnapi ülésén Tari János, a végrehajtó bizottság elnökhelyettese napirend előtt

beszámolt a városi tanács által meghirdetett felszabadulási pályázatok eredményéről.

Nagy érdeklődés nyilvánult meg idén is a pályázatok iránt — közölte. A végrehajtó bizottság, figyelembe véve az egyes bíráló bizottságok döntését, az alábbiakat ítélte oda a felszabadulási pályázaton kitűzött díjakat:

A fényképpályázatra tizen-nyolcan küldték be képeiket. A mintegy

százhatvan beküldött fel-

vétel közül Hegedűs István Gömb-tartályszereles c. képét jutalmazták az első díjjal. Dr. Kosztolányi Gyula Aszfalto-

zás, dr. Somogyi Károlyné Építő ifjúság és dr. Benedek László Diszletfestők c. képe második díjat kapott. Dr. Agócsi János Tiszta Szegedért, Gajdos Dezső Tanc a jégén és dr. Lajos Sándor Kubikosok c. képei harmadik díjra bizonyultak érdemesnek. Ezenkívül Arkosi Gyula Várepítő c. képét dícséretben részesítették.

A zenei művekre meghirdetett pályázaton csupán a második díjat adták ki.

Vántus István Commemoratio c. kantátája kapta a díjat a kilenc nő közül. Takáts György Gyári lányok és Vidovszky László József Attila Tömeg c. versére szerzett kórusművéért részesült dícséretben.

Több mint nyolcvan mű érkezett az irodalmi pályázatra.

A szegedi írókon kívül sok vidéki is pályázott.

Az első díjat itt sem adták ki. Második díjat Tóth Béla Emberek, vágyak, szenvedélyek c. elbeszélése, a harmadik díjat viszont Dér Endre A bizalom órája c. kisregénye kapta meg. Dícséretben részesítették Papp

Régi anyakönyvek vallomása

Cselédsors és közösségi élet Bakson

A baksi tanácsnál közepkorú, mosolygószerű barna asszony fogadott: Tábiti Frigyesné, helyettes anyakönyvvezető. Hogy megtudta, mit akarok, szívesen segített búvárkodni a sárguló anyakönyvek között. Sorba kiírtuk az 1948-ban elhalt uradalmi cselédek életkorát. Ez a 17 ember összesen 533 esztendő volt. Átlagéletkoruk: 31 év és 3 hónap. A múlt szörnyű bűne ez.

Meghosszabbodott az életkor

Tábitiné gyorsan előrefutott tizenhárom esztendő. Nagyon kíváncsi volt, mi történt Bakson ez idő alatt? 1961-ben 19 temetés volt a faluban. Ez a 19 baksi lakos viszont a 13 évvel előbbiekkal szemben már összesen 1254 esztendőt élt. A legfiatalabb halott tavaly a falu-

ban Sata János volt; 50 éves. Történelmi távlatokban csak szusszanási idő alatt 28 esztendővel 66 évre szökkent fel egy ilyen kis magyar alföldi parasztfalu lakóinak átlagos életkora. Az anyakönyvek elmondják azt is, hogy az utóbbi kerek évtized alatt kisgyermek, csecsemő mindössze 8 halt el Bakson. Pontosan annyi ez, mint amennyi a felszabadulás előtt a Palavichini uradalomban három hónapra jutott.

Az anyakönyvek hallgatnak, tán még sose zaklatták meg így őket. S az örökké zajló, zibongó faluban százan és százan járkálnak, akik közül többen talán még sose gondoltak arra: azt, hogy egyáltalán élnek, szerethetnek, televíziót nézhetnek, motorozhatnak, s olykor veszekedhetnek a még jobb életért, azt egyedül csak 1945. április 4-nek, a szabadulás születésnapjának köszönhetik.

Háromszáz pengő évi bér

Hogyan történt mindez? Kovács Sándornak, a helybeli földművelőszövetkezet ügyvezetőjének vezérletével ezután a földművelőszövetkezet irattárát vallattuk ki. A nagy, vonalakkal, tengernyi számmal teleírt árkusok mintha összebeszéltek volna az anyakönyvekkel... Közben betoppant Korom Györgyné, egy valamikori cselédasszony. Hogy ismét hasonlítni tudjunk, először őt emlékeztettük: mi volt a háború előtt egy uradalmi cseléd évi bére? Mintha csak olvasta volna, sorolta:

Fertályévenként 150 kiló rozs, ugyanennyi búza, 50 kiló árpa, meg 25 pengő pénz. Egész évre egy hold kukoricaföld és fél hold burgonya. Kaptunk még 50 kéve rőzsét is és engedélyeztek egy tehéntartást.

Könnyű volt kiszámítani, hogy mindez összesen nem igen rúgott többre évente 300 pengőnél. Mert az uraságnál törvény volt az, hogy a sommás cseléd évi pénzbe-re egyharmadát tehette ki értékben az összes jövedelmének. Ha ezt az összeget a mai forintunkkal hasonlítjuk össze, világossá válik; Bakson régen egy család évi »létfenntartás« 3—4 ezer forint között mozgott. S ezek után következtek a földművelőszövetkezet számai.

Ma az értékesebb árúk kellenek

1957-ben a község lakossága csupán a helyi földművelőszövetkezeti szakszervezetben és a vendéglőben 6 millió 80 ezer forintot költött el. Ez az összeg két évvel később már 6 millió 925 ezer forintra növekedett. Ismét két évvel később pedig már 9 millió 299 ezer forintot vásároltak el helyben az emberek. Mármost ebből a község lakóinak 2760-as létszámát alapul véve könnyen megállapíthatjuk; ma életszínvonal tekintetében Bakson sokkal több áru jut egyetlen embernek, mint valamikor 5—6, vagy éppen tíztagú családnak. És csak mellékesen említette Kovács Sándor, hogy a lakosság az értékesebb árúkat, például a TV-készülékeket, a jobb minőségű felsőruházati cikkeket rendszeresen Szegeden és Csongrádon vásárolja.

Ez az újfajta paraszti élet úgy lopakodott be Bakstra is, hogy alig vették észre az emberek. Természetes már az is, hogy az asszonyok szülészeti klinikán, szülőotthonban szülessen. Pedig 1950-ben a baksi asszonyok még 59 kisgyermeket hoztak a világra odahaza. Tavaly meg már mindössze hét házi szülés volt a 38 közül...

Szeretném még tovább írni, mi mindent láttam egyetlen nap alatt Bakson. Egyet-egyetlen amit eddig papírra vettem, abban már azt hiszem, minden benne van arról; hogyan lett a Tiszaparti elesett faluból erősödő szövetkezeti község.

Csepri József

Kitüntetett szegedi művészek

Mint már hírvil adtuk, Kormos Lajosnak, a Szegedi Nemzeti Színház művésze-nek az Elnöki Tanács április 2-án a Magyar Népköztársaság Erdemes Művésze címet adományozta. Tegnap Berdál Valériát a Liszt-díj 3. fokozatával, Versényi Ida rendezőt pedig a Jászai Mari-díj 2. fokozatával tüntették ki.

Kormos Lajos

Bemutakozására mindannyian emlékszünk. Ben Johnson világhírű komédiájában, a Volponéban lépett először a szegedi közönség elé 1954-ben, a Kamaraszínház színpadán, amely akkor még a József Attila sugárúton, a Postás Művelődési Otthonban volt. Mosca szerepét játszotta színesen, érdekesen, izgalmasan, ötletesen, kiemelkedő, emlékeztető sikerrel.

Azóta állandóan Szegeden játszik. Nagy szerepek sorozatát alakította már, s mindig nagy sikerrel. Legutóbb az Éjjeli menedékhely. Bárójában láttuk gondolatébresztő, egyéni fel fogású alakítását. Most, amikor az erdemes művész címmel tüntették ki, megelégedéssel nyugtázhadjuk, hogy nem érdemtelenre esett a választás.

Egész életében vidéki színész volt. Az érettségivel egyidőben fejezte be Budapesten Rózsahégyi színésziskoláját. Aztán egy évig Pesten, a Magyar Színházban játszott. De a türelmetlenség vidékre vitte. Nagy szerepeket akart játszani, meg akarta valósítani álmait és reményeit a színpad deszkáin, próbára akarta tenni tehetségét, képességeit. A próba fényesen sikerült. Pécsen, Győrött, Debrecenben dolgozott legtöbbet és legtovább, s közben eljátszotta a drámairodalom nagy szerepeit, köztük az álmok álmát, a Hamletet is.

Volt főrendező és igazgató. Amióta Szegeden él, fő munkája a színjátszás. Annak is él, minden erejét, idejét a színpadnak szenteli. Sokat várunk még tőle.

Berdál Valéria

A főiskola után rögtön Szegedre került. Különös módon, mint prózista lépett először színpadra. Heltai Jenő Néma leventé-jének egyik epizód szerepét játszotta. De azután gyorsan követték egymást a nagy operai sze-

repek. A közönség hamar megszerette a fiatal művésznőt, aki szerény és kedves egyéniséggel, kulturált, stílusos énekével és játékaival hódította meg a szegedieket. Verdi Alarcosbál-jában Oscar alakításával aratta eddigi pályafutásának talán legnagyobb sikerét, de akik szeretik az operát, a zenét, maig is emlékeznek jelentős alakításaira, az Egy éj Velencében, a Bohéméletben, a Don Juan-ban, az Ivan Szuszanyin-ban és a Toledói pástorórán-ban is.

Néhány nappal ezelőtt Ausztriában vendég szerepelt. A bécsi magyar követség rendezésében két koncerten is fellépett, igen szép sikerrel. Az idén még nem láttuk színpadon. De rövidesen ismét élvezhetjük kulturált énekét és szép játékát. Prokofjev Eljegyzés a kolostorban című modern, szatirikus operájában lép fel leghamarabb. Az opera egyik női főszerepét éneklí — az első előadás, amely magyarországi ősbemutató lesz, április vége felé tartják — és természetesen szerepel majd az évad utolsó operai produkciójában, Puccini Turandot-jában is.

Versényi Ida

Versényi Ida Szegeden kezdte a pályát. 1945 után itt volt színésznő, majd utána a Debreceni Csokonai Színházhoz szerződött, ahol közelebből megismerkedett a rendezéssel. Nem sokkal ezután a budapesti Nemzeti Színházban lett segédrendező, s röviddel utána az Anyegin-t rendezte Szegeden. Ez volt diplomamunkája, amelyet azóta számos nagysikerű mű rendezésével erősített meg. A Faust, a Bolygó hollandi, a Nyugat-lánya, a Don Carlos, a Nabucco, a Névtelen csillag. A postamester, a Nők iskolája, a Tanfőnök rendezése fűződik szegedi tevékenységéhez, valamint egy sor operett rendezése is, többek között a Vig özvegy, a Bál a Savoyban, a Gül baba, az Egy éj Velencében stb. »Mellékesen« a Színház és Filmművészeti Főiskola tanára is Szegeden színjátszó-stúdiót vezet, amelyen műkedvelő színjátszó-csoportoknak képez rendezőket. Versényi Ida új, nagy feladatra készül most, Puccini utolsó nagy operáját, a Turandot-ot rendezi Szegeden.

Április 9-én kezdődnek a gyermekbénulás elleni oltások Szegeden

A gyermekbénulás elleni esedékes védőoltást február 1-én az influenzajárvány miatt halasztották el. Most az egészségügyi szervek intézkedésére a védőoltás befejező, harmadik szakaszára április 9 és 14-e között kerül sor Szegeden.

Az 1959. január 1. és 1961. november 30-a között született gyermekek az oltáson a második típusú vírust kapják meg. Ugyanúgy, mint

korábban, az egészségügyi tanácsadók értesítik a szülőket az oltás pontos idejéről, melyet a kerületi tanácsadókban bonyolítanak le, a tanácsadás ideje alatt.

A gyermekbénulás elleni védőoltás ideje alatt és utána két hétig minden egyéb más oltást szüneteltetnek. Az egészségügyi szervek kéri a szülőket, hogy pontosan — az idezőn megjelölt időben — keressék fel a tanácsadókat.